

Tilburg Plus

► Netwerk voor uitwisseling van warmte en koude in zicht

Tilburg en ETZ pionieren samen

Ziekenhuis Elisabeth-TweeSteden (ETZ) en de gemeente Tilburg lopen voorop voor de aanleg van een ondergronds netwerk dat warmte en koude uitwisselt.

Ben Ackermans

Tilburg

Tilburg en het ETZ zijn hiermee de eerste schapen over de dam, en ze hopen dat zich nog een hele kudde aansluit. Ze tekenen vandaag een intentieovereenkomst. Intussen loopt al wel een onderzoek naar de haalbaarheid en het mogelijke rendement van het zogeheten vijfde generatie warmte-koude-net. De twee partijen hebben positieve verwachtingen.

„Wij moeten als ziekenhuis veel

ruimtes koel houden”, zegt Wessel Griffioen, manager facilitair en vastgoed bij het ETZ. „Bij dat proces komt warmte vrij, we houden nu veel over. We zouden die in de grond kunnen opslaan en als er vraag is doorleveren, bijvoorbeeld aan een woonwijk.”

Nieuwbouw

Dat is precies wat de gemeente Tilburg voor ogen heeft. Zuidelijk van de Ringbaan Zuid staat veel woningbouw op stapel, bijvoorbeeld op het terrein van de vroegere Willem II-kazerne. Aardgas is geen optie meer, een lagetemperatuur-warmtenet is dat mogelijk juist wel. „En wat zou het mooi zijn als een organisatie met slagkracht als het ETZ daarin mede kan voorzien”, aldus wethouder Oscar Dusschooten (VVD, energietransitie

gebouwde omgeving).

Is dat technisch mogelijk en financieel haalbaar? Die vragen moeten dus nog worden beantwoord. Tegelijk is het vergezicht ook breder. Want het zou het stadsbestuur heel wat waard zijn wanneer een vijfde generatie warmte-koude-net het héle gebied ten zuiden van de ringbaan kan bedienen.

Dusschooten: „Er gebeurt daar de komende jaren zo veel, met de

Wij houden bij het koelen van onze ruimtes veel warmte over

– Wessel Griffioen, ETZ

bouw van nieuwe woonbuurten tot scholen, dat dit een uitgelezen kans is om te kijken of je tot een heel netwerk met leveranciers en gebruikers kunt komen. Op natuurlijke momenten kun je die dan aan de ringleiding prikken.”

De gemeente praat al met de woningcorporaties over de vraag hoe ze hun woningen in de bestaande wijken zouden kunnen aansluiten. Ook projectontwikkelaars die de nieuwe buurten gaan bouwen zijn belangrijke mogelijke medespelers. De gemeente zelf heeft veel vastgoed in het gebied, zoals de ijscentra en het zwembad van Stappegoor.

Tilburg-Zuid zou een mooi voorbeeld kunnen worden voor het gasloos maken van de stad als geheel, denkt Dusschooten. „We hebben natuurlijk al het grote warmtenet

van de Amercentrale, dat verduurzaamd moet worden. De ambitie is om daarnaast meerdere lokale warmtenetwerken aan te leggen, passend bij de omgeving. Dat zal maatwerk worden.”

Hét moment

Voor het ETZ is dit hét moment. Het ziekenhuis staat aan de vooravond van een grote nieuwbouwoperatie, te beginnen met één gebouw voor alle spoedzorg achter het huidige complex. Dat moet er in 2025 staan. „Dat is een belangrijke factor”, zegt Gerard van Berlo, lid van de raad van bestuur. „Verduurzaming staat hoog op onze lijst. Het voordeel van nieuwe gebouwen is dat je ze vooraf geschikt kunt maken voor een uitgebreid warmte-koude-systeem. Dan kun je snel je slag slaan.”